

ΕΠΑΥΞΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Το πεδίο της Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας υποστηρίζει μέσω διαφόρων στρατηγικών και τεχνικών, τα άτομα που δυσκολεύονται να χρησιμοποιήσουν την ομιλία ως κύριο τρόπο επικοινωνίας τους:

- είτε αντικαθιστώντας προσωρινά ή μόνιμα την έλλειψη της φωνητικής τους ικανότητας
- είτε συμπληρώνοντας τις υποτυπώδεις φωνητικές τους ικανότητες

Οι μορφές της Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες

1) **Μη υποβοηθούμενες μορφές**

2) **Υποβοηθούμενες μορφές**

(Fuller & Pampoulou, 2021)

ΜΗ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Αναφέρονται στη μη λεκτική επικοινωνία, χωρίς να χρειάζεται ο χρήστης ή οι γύρω του να χρησιμοποιούν ξεχωριστό εξοπλισμό ή συσκευή.

Περιλαμβάνουν:

- εκφράσεις του προσώπου
- δείξιμο
- κινήσεις του κεφαλιού και των ματιών
- χειρονομίες
- νοήματα
- νοηματική γλώσσα
- φωνητικές εκφράσεις
- στάση του σώματος

(Biggs et al., 2022; Elo et al., 2023; Moorcroft et al., 2018)

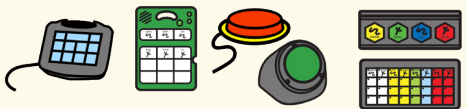
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Περιλαμβάνουν τη χρήση εξωτερικών συστημάτων επικοινωνίας, τα οποία συμπληρώνουν ή αντικαθιστούν την ομιλία όταν αυτή δεν υπάρχει (Biggs et al., 2022 Moorcroft et al., 2018). Ταξινομούνται σε συστήματα:

Χαμηλής τεχνολογίας: Δεν περιλαμβάνουν κάποιο είδους εξωτερικό μηχανισμό (π.χ. βιβλία ή πίνακες επικοινωνίας)

Μεσαίας τεχνολογίας: Λειτουργούν με μπαταρίες (π.χ. διακόπτες που εκφωνούν προαποθηκευμένα μηνύματα)

Υψηλής τεχνολογίας: Έχουν συνθετική ή ψηφιακή ομιλία (π.χ. υπολογιστές ή ταμπλέτες με εφαρμογή επικοινωνίας)

(Curtis et al., 2022)

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Η ορθή επιλογή βάσης των αναγκών και των δυνατοτήτων του χρήστη είναι πολύ σημαντική ούτως ώστε να γίνεται αποτελεσματική χρήση της μορφής επικοινωνίας και να μην απορρίπτεται
- Είναι απαραίτητο για όλους τους χρήστες να διδάσκονται όλες τις μορφές επικοινωνίας προωθώντας έτσι την πολυτροπική επικοινωνία.

(Drager et al., 2021; Elsahar et al., 2019; Humphrey et al., 2022)

ΜΗ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΡΝΗΤΙΚΑ

- Δεν απαιτείται η χρήση εξωτερικού βοηθήματος (Moorcroft et al., 2018).
- Ταχύτερη και αποτελεσματικότερη μετάδοση μηνυμάτων (Drager et al 2021; Nam et al., 2018) → Οι χειρονομίες και τα νοήματα μπορούν να παρέχουν άμεση πρόσβαση του χρήστη σε λεξιλογικά στοιχεία (Reichle et al., 2019).
- Βοηθούν στη μετάβαση του χρήστη από τη μη-γλωσσική στη γλωσσική επικοινωνία (Γάμπουλου 2023).

- Απαραίτητη η εκμάθηση και χρήση νοημάτων από επικοινωνιακούς συντρόφους (Nam et al., 2018).
- Μη εξοικείωση επικοινωνιακών συντρόφων → περιορισμένες ευκαιρίες για επικοινωνία (Aydin & Diken, 2020; Drager et al., 2021; Nam et al., 2018).
- Ανεπάρκεια κινητικών δεξιοτήτων και περιορισμένη ικανότητα χρήσης χειρονομιών → δύσκολη εκμάθηση (Aydin & Diken, 2020; Nam et al., 2018).

ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΡΝΗΤΙΚΑ

- Σχεδιασμός και προσαρμογή συστημάτων → ανταπόκριση στις διαφορετικές απαιτήσεις και ανάγκες των χρηστών (Elsahar et al., 2019; Ju, Yang, & Liu, 2021).
- Παρέχουν οπτική και ακουστική ανατροφοδότηση → μετάδοση μηνύματος αβίαστα (Γάμπουλου 2023).
- Θετική προώθηση: επικοινωνιακών δεξιοτήτων, δεξιοτήτων κοινωνικής αλληλεπίδρασης, ακαδημαϊκής επίδοσης, μείωση αρνητικών συμπεριφορών (Elsahar et al., 2019; Holyfield et al., 2017; Ju, Yang, & Liu, 2021).
- Μεγαλύτερη ανεξαρτησία χρήστη → δεν εξαρτάται από την παρουσία επικοινωνιακού συντρόφου (Drager et al., 2021).
- Για άτομα με σοβαρές έως βαριές και πολλαπλές αναπηρίες
 - (α) αύξηση καταληπτότητας ομιλίας
 - (β) απαίτηση ελάχιστων κινητικών δεξιοτήτων για την πρόσβαση στο σύστημα επικοινωνίας
 - (γ) διευκόλυνση επικοινωνίας από απόσταση και απόκτησης προσοχής του ακροατή (Simacek et al., 2017).
- Αποτελεσματικότερη χρήση και κατανόηση από οικείους και μη, επικοινωνιακούς συντρόφους (Simacek et al., 2017).
- Διευκόλυνση γλωσσικής χαρτογράφησης → δυνατότητα δημιουργίας συνδέσεων μεταξύ προφορικών λέξεων και γραφικών συμβόλων (Biggs et al., 2018).

- Πιθανή δυσκολία μεταφοράς συσκευής (π.χ. λόγω βάρους) (Drager et al., 2021).
- Ανάγκη για εκτεταμένη εκπαίδευση χρήστη και περιβάλλοντός του από έμπειρους επαγγελματίες (Elsahar et al., 2019).
- Χρονοβόρος και δύσκολος επαναπρογραμματισμός συσκευής από φροντιστές και ειδικούς (Bircanin et al., 2019; Humphrey et al., 2022).
- Ανάγκη για μεγάλο αριθμό λεξιλογικών στοιχείων → αργό σύστημα και λιγότερο γρήγορη και άμεση επικοινωνία (Elsahar et al., 2019; Drager et al., 2021).
- Δε δίνεται απαραίτητος χρόνος στο χρήστη → πρόβλεψη μηνύματος χωρίς να χρησιμοποιείται η συσκευή (Moorcroft et al., 2018).
- Ανάγκη για μπαταρίες, φόρτιση ή παροχή τεχνικής υποστήριξης λόγω βλάβης (Drager et al., 2021; Elsahar et al., 2019).
- Ελάχιστος χρόνος εφαρμογής των συστημάτων Επαυξητικής και Εναλλακτικής Επικοινωνίας από τους φροντιστές στο πλαίσιο των πολυάσχολων χρονοδιαγραμμάτων (Moorcroft et al., 2018).
- Υψηλό κόστος ορισμένων συστημάτων (Drager et al., 2021).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Παρακαλώ
σκανάρετε

Για περαιτέρω πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε
με το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του ΤΕ.ΠΑ.Κ

Δημιουργία υλικού από: Νάταλη Λεωνίδου, μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Τμήματος Επιστημών
Αποκατάστασης του ΤΕ.ΠΑ.Κ 2024, υπό την επίβλεψη της Δρ Ηλιάδας Πάμπουλου

Χρήση συμβόλων Mulberry